

MINERVASKOLAN I UMEÅ AB
info@minervaskolan.se

2024-03-06

1 (18)

Dnr- SI 2023:8966

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Minervagymnasium i Umeå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Minervagymnasium avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Minervagymnasium i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Minervagymnasium.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Minervagymnasium leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Rektorn följer upp verksamhetens resultat och driver ett riktat utvecklingsarbete

Granskningen visar att rektorn skapar sig en bred bild av verksamhetens olika resultat och undervisningens genomförande. Det framgår i intervju med rektorn att rektorn följer upp resultat från enkäter såsom trivselenkät, hälsoenkät, Skolinspektionens skolenkät, medarbetarenkäter och kursutvärderingar. Vidare följer rektorn upp elevernas betyg samt resultat på de nationella proven. Rektorn informerar sig genom de biträdande rektorerna och elevhälsan om vad som tas upp på lärarnas programmöten, och deltar själv i möten varje vecka med skolledningen,

rektorsgruppen samt elevhälsan. Undervisningen följer rektorn upp genom att regelbundet göra lektionsbesök, både inför medarbetarsamtal men även genom oannonserade besök. Under lektionsbesöken följer rektorn bland annat upp hur värdegrunden integreras i undervisningen, och hur gemensamma arbets- och förhållningssätt efterlevs av lärarna. Av inskickad information och i intervju med rektorn framgår att värdegrundsarbetet bedrivs med grund i det umgängeskontrakt som eleverna skriver under, som bland annat omfattar respekt för allas rätt att ha egna intressen, åsikter och smak, ansvar för att inte uttrycka sig kränkande eller nedsättande mot någon och rätten att känna sig trygg på skolan. I intervjuer med elevhälsan, lärare och elever framkommer att värdegrundsarbetet är stadig förankrat i verksamheten, och att det råder nolltolerans mot övertramp.

Det framkommer vidare av granskningen att verksamhetens resultat analyseras på flera olika sätt, och att rektorn utifrån analysen beslutar om utvecklingsåtgärder. Av intervjuer med lärare framgår att lärarna utvärderar undervisningen och resultaten både individuellt och gemensamt i sina ämnesgrupper och kommer med förslag på förbättringsområden. Utvärderingarna och förslagen utgör sedan en del av det underlag som rektorn använder i sin egen analys. Därefter beslutar rektorn om åtgärder i syfte att utveckla undervisningen. Mål som rektorn alltid arbetar mot är hög genomströmning och att 100 procent av eleverna ska ta examen. Utöver detta pågår ett riktat utvecklingsarbete för att öka elevernas eget ansvarstagande för sina studier genom att utveckla deras förmåga att planera sin tid, hantera hinder som exempelvis bristande motivation eller talängslan och lära sig olika studiestrategier. Detta arbete grundar sig i enkätundersökningar som skolan genomfört som visar att eleverna inte använder sig av lektionstiden på ett effektivt sätt och att många elever lägger mer tid på exempelvis sociala medier än på skolarbete.

Med utgångspunkt i sin uppföljning och analys fördelar rektorn resurser för att tillgodose elevernas behov. Det framkommer i intervju med rektorn att resurserna i första hand fördelas utifrån att behålla klasserna relativt små. Rektorn gör även prioriteringar som exempelvis att undvika inställda lektioner genom att ersätta lärare ekonomiskt som går in som vikarier för sjuka kollegor och att lägga in timmar för ämnesstöd i lärares tjänster. Rektorn framhåller även de resor och vandringar som eleverna i årskurs 1 och 2 deltar i vid läsårets start som en viktig prioritering, då aktiviteterna bidrar till att etablera och stärka skolans värdegrundsarbete.

Rektorn säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet får samma förutsättningar att lära och utvecklas

Granskningen visar att rektorn bedriver ett aktivt arbete för att öka lärares och elevers medvetenhet i jämställdhetsfrågor och främja jämställdheten i undervisningen. Det framkommer av granskningen att rektorn följer upp flera resultat ur ett könsperspektiv, exempelvis trygghets- och kunskapsresultat. Rektorn noterar i sitt systematiska kvalitetsarbete skillnader mellan kvinnor och män vad gäller betyg och meritvärde, där kvinnor generellt ligger högre än män. I inskickad information uppger rektorn att hen strävar efter att främja medvetenhet och förändra attityder kring kön och utbildning, och lyfter vikten av att lärarna har likvärdiga och höga förväntningar på både kvinnor och män. Lärare uppger i intervju att de på rektors inrådan diskuterat jämställdhetsfrågor i sina ämnesgrupper och tillägger att rektorn uppmärksammat dem på den skärpta skrivningen i läroplanen om jämställdhet. Vidare ger lärare exempel på medvetenhet kring hur de placerar elever i klassrummet och skapar gruppindelningar och hur de väljer material för ökad representation i bilder och exempel. I intervju med elever framkommer att eleverna fått diskutera jämställdhetsfrågor i ämnen där det ingår i kursens centrala innehåll, men också till exempel spelat in en podcast om jämställdhet i teknik. Skolan ordnar sedan några år tillbaka även en temavecka om sexualitet och relationer efter önskemål från eleverna, då bland annat samtyckeslagen lyfts samt vad sunda och jämställda relationer innebär.

Rektorn leder en tydlig organisation och skapar förutsättningar för lärarna att samverka

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet genom att skapa förutsättningar för lärare att samverka och försäkra sig om att det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Av inskickad information och intervjuer med lärare och rektorn framgår att lärarna möts en gång i veckan i sina ämnesgrupper för att tillsammans planera kursinnehåll och examinationer samt diskutera bedömning. Utöver detta ses ämnesgrupperna på konferenstid två gånger i månaden för att utveckla sina ämnen, diskutera aktuella pedagogiska frågor och arbeta vidare med skolans utvecklingsmål. Dessa möten leds av skolans förstelärare. Vidare ses lärare, elevhälsa och respektive biträdande rektor en gång i månaden för programmöten. Under dessa möten går elevernas kunskapsresultat, frånvaro och mående igenom i syfte att identifiera behov av insatser från elevhälsan eller annat stöd. Av intervjuer med elevhälsan och lärarna framgår att syftet med de möten som hålls är tydligt för samtliga. Det kollegiala lärandet detta läsår sker bland annat i form av en bokcirkel där lärarna läser en bok om studiestrategier på gymnasiet och diskuterar innehållet både i ämnesgrupper och på programmöten. Lärarna kommer

under året även genomföra auskultationer hos varandra i syfte att få syn på exempelvis hur elever aktiveras under lektionerna och i vilken mån eleverna använder lektionstiden effektivt. Förväntade resultat av det kollegiala lärandet fastställs i skolans systematiska kvalitetsarbete på elev-, personal- och organisationsnivå, och följs upp löpande under året genom analyser på lärarnas mötestid och auskultationer av skolans biträdande rektorer.

Av granskningen framkommer vidare att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga för skolans personal. Representanter för elevhälsan beskriver i intervju att de arbetar efter ett fastställt årshjul och att det framgår klart vad rektorn förväntar sig av dem. Lärarna delar bilden av att rektorn är tydlig med vilka arbets- och förhållningssätt som gäller, och även med ansvarsfördelning och roller inom skolledningen. Rektorn lyfter i intervju att det finns ett dokument som beskriver vad det innebär att vara lärare på Minervagymnasium, och att hen i början av varje termin träffar nya lärare för att informera om detta. Vidare uppger rektorn att förstelärarna agerar som mentorer för nya lärare, vilket bekräftas av lärare i intervju.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Undervisningen är strukturerad, varierad och eleverna ges ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att lärarna tydligt kommunicerar syftet med lektionen för eleverna och att lektionerna i övrigt kännetecknas av ett logiskt flöde och god struktur. Under lektionsobservationer noteras lärare arbeta på olika sätt för att starta upp en lektion. Några lärare presenterar innehållet muntligt och andra skriftligt, några anger tidsramar och andra inte, men samtliga lärare lyfter vad syftet med lektionen är och de flesta inleder också med en kort repetition av viktiga begrepp och händelser från föregående lektion. I intervju med elever lyfter flera elever fram lärarnas goda struktur och tydliga genomgångar som en styrka i undervisningen. En lärare nämns särskilt som

lyckas väcka elevernas intresse genom att hen ger eleverna gåtor och rebusar som de måste lösa för att ta reda på vad dagens lektion ska handla om. Samtliga elever som intervjuas tycker att lärarna är duktiga på att tydliggöra syftet med undervisningen för dem. Lärarna har även olika metoder för att avsluta sina lektioner.

Lektionsobservationer visar att de flesta lärare sammanfattar lektionen, berömmar elevernas insatser och informerar om vad som ska hända under nästa lektion. Lärare kan även be eleverna se över sina anteckningar och välja ut viktiga begrepp från dagens lektion, eller skicka med en fråga eller en läxa till kommande lektion.

Granskningen visar vidare att undervisningen erbjuder eleverna tillfällen att lära på flera olika sätt, och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd så att de kommer igång och till övervägande del arbetar aktivt under hela lektionen. Genom lektionsobservationer och i intervju med lärare och elever framgår att eleverna exempelvis får arbeta enskilt, diskutera i par och i helklass, och arbeta i grupp. Arbetsformerna kan vidare variera mellan till exempel genomgångar, case, laborationer, att spela in en film eller en podcast eller att skriva en text. Av inskickad information framkommer att huvudmannen valt att begränsa klasstorleken till 27 elever för att skapa goda förutsättningar för eleverna att få hjälp på lektionstid. Under lektionsobservationer noteras lärarna aktivt röra sig runt i klassrummet för att svara på elevernas frågor och se till att eleverna kommer igång i arbete.

Lärarna har höga förväntningar på eleverna och anpassar undervisningen för att stimulera och utmana elever på olika nivåer

Av granskningen framgår att lärarna är medvetna om vikten av höga förväntningar på eleverna och arbetar för att motivera eleverna på olika sätt. Förväntningarna omfattar både hur eleverna ska bete sig mot varandra i och utanför klassrummet och att eleverna ska utvecklas som lärande individer. En lärare ger i intervju exempel på hur hen noterade att några elever inte antecknade under hens lektioner, varpå läraren började be eleverna visa upp sina anteckningar efter varje lektion. Eleverna började anteckna aktivt och lyckades i och med det förbättra sina resultat. I intervju betonar lärare vikten av att lära känna sina elever, eftersom det är så individuellt vad som fungerar motiverande. Där en del elever triggas av tävlingsmoment eller problemlösning kan andra motiveras av att belönas socialt framför klassen, eller genom att få kommunicera med läraren i ett så kallat "levande dokument", där eleven får visa kunskaper som kanske inte framkommer på en lektion och få återkoppling på det. Flera lärare påpekar att de genom sin egen attityd kan få elever att bli intresserade av ett moment. Eleverna bekräftar i intervju att det fungerar så, och tillägger att kunniga lärare, variation i uppgifterna och konstruktiv återkoppling också bidrar till att få dem att vilja lära sig mer. Samtidigt visar lärarna medvetenhet om att alla elever inte är lika motiverade, och beskriver hur de då i ännu större utsträckning

arbetar relationsbyggande för att se eleverna, visa omtanke och bekräfta deras framsteg.

Granskningen visar vidare att lärarna anpassar undervisningen i syfte att både stödja och stimulera eleverna utifrån hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Av granskningen framkommer att skolan genomför diagnostiska prov för elever i årskurs 1 vid höstterminens start för att snabbt identifiera elever i behov av stöd. Stödet ges i form av extra lektioner med behöriga ämneslärare. I intervju beskriver lärare och elevhälsan anpassningar som exempelvis att låta ljudkänsliga elever sitta enskilt efter genomgångar, ge avgränsade uppgifter eller låta elever dela upp ett prov i två tillfällen. Elever som ligger långt fram i sina ämneskunskaper uppmuntras att utvecklas vidare. Elever i behov av extra stimulans kan enligt elever och lärare som intervjuas till exempel få läsa matematikkurser i snabbare takt, få uppgifter av mer problemlösande karaktär, läsa svårare skönlitteratur eller ges möjlighet till en prövning i kursen. Lärare och elevhälsan uppger i intervju att det förekommer att elever som ligger långt fram i matematik erbjuds att läsa kurser på universitetet, och en grupp elever får även utföra mer avancerade laborationer i universitetets lokaler.

Eleverna uppmuntras att ta ansvar för sitt lärande och får i viss mån delta i planering och utvärdering av undervisningen

Av granskningen framkommer att skolan bedriver ett arbete för att eleverna i ökad utsträckning ska ta ansvar för det egna lärandet, bland annat genom att lyfta studiestrategier och öka elevernas medvetenhet om hur de prioriterar sin tid. Lärare beskriver i intervju att eleverna behöver öva på att planera sin tid, ha framförhållning i sitt skolarbete och själva söka nödvändig information istället för att vända sig till lärare i första hand. Av intervjun med elevhälsan framkommer att skolan erbjuder "strukturstöd" för elever som behöver det, där elever får hjälp av lärare med att planera sin tid och att göra strategiska prioriteringar, vilket elevhälsan konstaterar gett god effekt för många. Vidare arbetar lärarna medvetet i sin undervisning med att ge eleverna tips på studiestrategier, exempelvis tekniker för att minnas nya ord eller för att anteckna under genomgångar. Under lektionsobservationer noteras lärare stödja elever i hur de ska ta anteckningar, lyfta fram viktiga begrepp, repetera kunskaper från föregående lektion och betona vikten av att alltid klargöra vad frågan är innan eleverna besvarar den. Elever bekräftar i intervju att lärarna ofta pratar om studiestrategier och ger dem tips som hjälper dem framåt i studierna. I intervju beskriver rektorn vidare hur lärarna tar upp skillnader mellan statiskt och dynamiskt tänkande som kan påverka elevernas bild av sig själva som lärande individer. Utöver det pågående utvecklingsarbetet med studiestrategier framkommer i intervjuer med elevhälsan och lärare hur skolan arbetar aktivt med att skapa och upprätthålla en positiv studiekultur hos alla elever. Exempelvis ordnar skolan studiekvällar med pizza

och lärare på plats, erbjuder motiverande samtal med klassföreståndare och bjuder in elevers tränare från olika sporter för att skapa samsyn kring vikten av att sköta skolan.

Det framgår vidare av granskningen att eleverna ges visst inflytande över undervisningens innehåll och får utvärdera vissa kurser enligt ett av skolan framtaget system. Lärarna beskriver i intervju att de samplanerar kurser och tar fram gemensamma examinationsuppgifter i syfte att säkra att eleverna möts av samma innehåll oavsett vilken lärare de har. Lärarna uppger vidare att skolan valt att fokusera på likvärdighet i undervisningen, och konstaterar att det i viss mån går ut över elevernas möjlighet att påverka undervisningens innehåll. I intervju lyfter lärare dock exempel som att eleverna får välja mellan olika skönlitterära böcker, påverka examinationsdatum eller välja arbetssätt, och uppger att det även finns en fråga i kursutvärderingarna som handlar om vad eleverna vill lära sig mer om. Elever bekräftar i intervju att de ges sådana valmöjligheter, och det framkommer att lärare i slutet av en kurs, när de obligatoriska momenten är avklarade, kan låta eleverna få påverka innehållet mer. Av granskningen framgår vidare att skolan har ett system för kursutvärderingar där lärarna får en utvärdering av en av sina kurser varje termin. Kursutvärderingen genomförs först halvvägs genom kursen varefter läraren återkopplar till eleverna kring synpunkter som framkommit, och sedan utvärderas undervisningen vid ytterligare ett tillfälle i slutet av kursen. Lärare ger i intervju exempel på hur de anpassat sin undervisning efter sådant som framkommit i elevernas utvärderingar, och konstaterar att utvärderingarna också kan ses som tillfällen för eleverna att få utöva demokratiskt inflytande. Skolinspektionen vill i sammanhanget lyfta fram vikten av att eleverna ges ett reellt inflytande. Detta kan bland annat öka elevernas vilja att ta ansvar för det egna lärandet, vilket kan gå hand i hand med det utvecklingsarbete skolan bedriver kring studiestrategier och ökad framförhållning hos eleverna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Det finns ett medvetet arbete kring studiero på skolan

Granskningen visar att det finns väl fungerande rutiner för att följa upp och kartlägga studieron och för att säkerställa studieron i klasser där studiemiljön undantagsvis är mindre god. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare, elever, elevhälsa och rektorn framkommer en entydig bild av att studieron överlag är mycket god på skolan. Detta bekräftas även av skolans egna årliga kartläggningar av studieron. Det råder även god samstämmighet kring vad som ligger bakom studieron på lektionerna. I intervju lyfter lärare och rektorn tydligheten i förväntningar på elevernas uppförande som en viktig nyckel, vilket bland annat kommuniceras i skolans umgängeskontrakt. Elever uppger i intervju att studieron bygger på respekt för lärarna, men också på respekt för varandra. Vidare arbetar lärarna med tydlig lektionsstruktur som sätter ramarna för vad som ska hända under lektionerna, och följer gemensamma överenskommelser som att det till exempel alltid är lärarna som delar in elever i grupper. I intervju med lärarna framgår att lärarna har flera verktyg för att skapa studiero på lektionerna, exempelvis att samla in elevernas mobiltelefoner, bestämma placeringar och inte tillåta eleverna att arbeta utanför klassrummet, men dessa används i första hand efter behov och inte i de klasser där eleverna klarar att ta eget ansvar för studieron. I intervju med rektorn framkommer att skolan i år haft en klass i årskurs 1 som saknade studiero vid läsårets start. Undervisande lärare kom då överens om hur de skulle arbeta för att skapa studiero i gruppen, och genom att agera samsynt och konsekvent lyckades de på kort tid förbättra studiemiljön i klassen.

Skolan arbetar både förebyggande och åtgärdande för elevernas trygghet

Granskningen visar att skolan arbetar samlat och metodiskt för att skapa trygghet på skolan, både i den fysiska och den psykosociala miljön. Tryggheten följs upp genom skolans årliga kartläggningar och genom Skolinspektionens skolenkät. I den fysiska miljön skapas trygghet genom att skolan har ett skalskydd där eleverna behöver

använda sitt ID-kort för att komma in både på skolan och i korridorerna med skåp. Representanter för elevhälsan, elever och lärare uppger att vuxna rör sig i lokalerna och är synliga, och att all personal ingriper direkt om något inträffar. I intervju ger lärare och elever exempel på hur skolledningen exempelvis agerat snabbt för att utreda en incident rörande en nätkränkning i en klass. Skolan arbetar även med trygghet i den psykosociala miljön med utgångspunkt i skolans umgängeskontrakt samt i skolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling. Detta följs upp under de programmöten som hålls en gång i månaden, då biträdande rektorer för respektive program tillsammans med elevhälsa och lärare går genom samtliga elever för att identifiera inte bara eventuellt behov av stöd och insatser från elevhälsan utan även elevernas frånvaro, mående och sociala inkludering. Representanter från elevhälsan beskriver i intervju hur de tillsammans med lärare lägger tid på att identifiera elever som känner sig utanför och arbeta med exempelvis placering i klassrummet eller att uppmuntra eleverna att söka sig till någon elevklubb efter skoltid för att hitta ett socialt sammanhang. Rektorn betonar i intervju vikten av "klassrumshygien", att lärare och elever kan varandras namn och minst ett av varandras intressen. Rektorn och lärare beskriver vidare i intervju att de alltid inleder läsåret med att nya elever i årskurs 1 åker iväg på en övernattnings i syfte att lära känna varandra, bygga grupper och skapa trygghet. På resan är även elevhälsan och elevkåren med. I årskurs 2 sker en vandring för alla elever vid läsårsstarten i syfte att befästa samhörigheten och utveckla elevernas relationer med varandra.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Rektorn följer upp och analyserar skillnader och avvikelser i betyg i syfte att förstå orsakerna

Granskningen visar att rektorn arbetar aktivt med att följa upp och kartlägga skillnader och avvikelser i betyg, och för diskussioner med lärarna när sådana identifieras.

Genom skolans systematiska kvalitetsarbete följer rektorn upp betygen programvis, ämnesvis samt mellan könen och över tid. Rektorn säger i intervju att hen exempelvis

noterat att vissa ämnen genomgående ligger högt betygsmässigt, men detta oavsett vilken lärare som undervisar. Vidare följer rektorn upp relationen mellan elevernas resultat på de nationella proven och deras betyg. Lärarna är överens om att rektorn är tydlig med att hen vill se hög korrelation mellan resultaten på de nationella proven och elevernas betyg, och beskriver att om de vill avvika från detta så måste de skriftligen motivera avvikelser till rektorn. I de kurser där avvikelser förekommer kan rektorn förklara detta med att de nationella proven i exempelvis svenska 3 inte omfattar alla moment på kursen. Lärare lyfter i intervju att rektorn under föregående läsår även ställde frågor om avvikelser i kursen engelska 6, som hade sin grund i en förändring i kursplanen och en höjning av nivån på kursproven vilket lärarna behövde justera för. I intervju uppger rektorn att hen överlag har en god bild över lärarnas betygssättning tack vare de väl inarbetade rutinerna för samplanering och sambedömning som finns inom ämnesgrupperna.

Rektorn organiserar för och följer upp att lärare samverkar för att kvalitetssäkra betygen

Av granskningen framkommer att rektorn skapar goda förutsättningar för lärare att samverka och är tydlig i sina förväntningar på lärarna att agera för att säkerställa likvärdigheten i kursinnehåll och betygssättning. Lärarna ses en gång i veckan i sina ämnesgrupper för att gemensamt planera kursinnehåll och examinationer, diskutera betygskriterier samt sambedöma avidentifierade examinationer. Enligt inskickad dokumentation tar rektorn del av lärarnas diskussioner genom samtal eller genom gruppernas dokumentation i efterhand i syfte att följa upp deras arbete. Vidare möts lärarna i betygskonferenser inom sina ämnesgrupper, där de diskuterar och viktat olika bedömningsunderlag och motiverar eventuella behov av att avvika från resultaten på de nationella proven vid betygssättning. Lärare ger i intervju exempel på att de i sina bedömningsunderlag bland annat utgår ifrån prov, laborationsrapporter, muntliga presentationer och visade kunskaper under lektionerna. Lärare beskriver vidare i intervju att de använder sig av Skolverkets bedömningsstöd och aktuella läromedel som ytterligare metoder för att försäkra sig om att bedömning sker på rätt nivå. I intervju med rektorn framkommer att lärare från skolan vid flera tillfällen deltagit i utprovningen av nationella prov i samarbete med Umeå Universitet, där lärare fått tillfälle att diskutera nivåer på uppgifter och bedömningar med lärare från andra skolor. Rektorn säger att hen alltid ställer sig positiv till sådana tillfällen som ett led i skolans kvalitetssäkring av betygen. Det framgår dock av intervjun med rektorn att skolan inte samarbetar regelbundet med någon annan skola i syfte att kvalitetssäkra kursinnehåll och betygssättning mot en extern part. I detta sammanhang vill Skolinspektionen uppmuntra rektorn att fortsätta se över möjligheter till samverkan med andra skolor för att ytterligare höja kvaliteten inom detta område.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Huvudmannen följer upp skolans resultat och styr genom tydliga mål för verksamheten

Granskningen visar att huvudmannen följer upp och diskuterar verksamhetens resultat och beslutar om resursfördelning för att säkerställa verksamhetens kvalitet. Av granskningen framgår att flera av huvudmannens representanter aktivt deltar i skolans dagliga verksamhet, vilket ger huvudmannen goda förutsättningar att följa hur verksamheten bedrivs. I intervju med huvudmannen framgår att huvudmannen följer upp arbetsmiljön genom en årlig medarbetarenkät samt kunskaps- och trygghetsrelaterade resultat. Därefter analyserar huvudmannen resultaten under styrelsemöten och tillsammans med skolledningen. Huvudmannen uppger att de huvudsakligen lutar sig mot rektorns slutsatser efter hens analys och att huvudmannens fokus ligger på att säkerställa att det finns resurser till rektorns planerade utvecklingsåtgärder.

Granskningen visar vidare att det finns en tydlighet i ansvarsfördelningen mellan verkställande direktör (VD), tillika huvudmannarepresentant, och rektorn. I intervjuer med rektorn och huvudmannen och av inskickad information framgår att huvudmannen ansvarar för att de bestämmelser som finns följs, att eleverna når målen samt att rektorn har de resurser hen behöver. Vidare arbetar huvudmannen för skolans utveckling på en övergripande nivå. Rektorn ansvarar för verksamhetens dagliga ledning och är chef för lärarna. Det är dock inte lika tydligt hur roller och ansvarsområden definieras mellan ledamöterna i huvudmannens styrelse. Huvudmannen förklarar i intervju att de inte vill fastna i roller utan ser sig som jämbördiga människor som diskuterar när problem uppstår och kommer överens om vad som ska göras. Ofta fattas beslut med konsensus, beskriver huvudmannen, och förtydligar att huvudmannens övergripande mål med verksamheten blir vägledande när de ska fatta beslut. I intervju bekräftar rektorn att rektorn och huvudmannen delar

en grundfilosofi som avspeglar sig i alla beslut som fattas. Denna grundfilosofi förtydligas i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete genom en verksamhetsidé, vision och mission, som går ut på att förädla eleverna så långt som möjligt genom högsta kvalitet på undervisning i kombination med sociala Umgängesregler.

Huvudmannen har tydliga rutiner för klagomål och kränkingsanmälningar

Granskningen visar att huvudmannen informeras om anmälda kränkningar av allvarigare karaktär samt inkomna klagomål vid veckovisa mötena med rektorn. Enligt skolans skriftliga rutin som finns tillgänglig på skolans digitala plattform hanteras inkomna klagomål i första hand av den lärare eller övrig personal som tar emot anmälan, medan allvarigare klagomål utreds av rektorn och i sista hand går till huvudmannen. Rutinen tydliggör att huvudmannen har det yttersta ansvaret för att utreda och åtgärda eventuella brister som framkommer. I intervju med huvudmannen framgår att det är sällsynt att ärenden gällande klagomål landar hos huvudmannen för utredning, de får in få klagomål och oftast löses de med hjälp av insatser från lärare och rektorn. Av de exempel som huvudmannen bifogat i inskickad information framkommer att rektorn för dialogen med motparten och huvudmannen biläggs för kännedom. Huvudmannen förtydligar genom inskickad dokumentation att de även utreder klagomål genom samtal med berörda parter och granskning av befintlig dokumentation. Skolinspektionen vill i sammanhanget betona värdet av att huvudmannen tar emot och utreder klagomål. Det är av vikt både för att rektorn inte ska behöva hantera ärenden som hör till huvudmannens ansvar, men även för att tydliggöra att klagomål kan utredas av huvudmannen oberoende av rektorn.

Huvudmannen erbjuder ett behovsanpassat stöd till rektorn

Av granskningen framgår att huvudmannen erbjuder stöd till rektorn, främst i form av samtal. Rektorn och huvudmannen möts två gånger i veckan på skolledningsmöte samt rektorsmöte. Vid dessa möten skapar sig huvudmannen en bild av verksamheten vad gäller exempelvis måluppfyllelsen och likvärdighet i utbildningen. I intervju uppger rektorn att hen alltid kan lyfta sådant som hänt och bolla olika lösningar med huvudmannen. Rektorn ger som exempel en situation där en elev hotade hen efter att ha blivit påkommen med fusk på ett nationellt prov. I det läget kontaktade rektorn skolchefen direkt och fick stöd i sitt beslut att stänga av eleven en vecka. Rektorn uttrycker i intervju att hen får rätt förutsättningar från huvudmannen för att kunna utföra sitt uppdrag, och annars alltid kan lyfta behov av ytterligare resurser med dem. Vidare framgår i intervju med rektorn att rektorn har fått förutsättningar av huvudmannen att genomföra rektorsutbildningen inom sin tjänst.

Huvudmannen arbetar långsiktigt med att skapa goda förutsättningar för verksamheten

Granskningen visar att huvudmannen arbetar långsiktigt med att skapa goda förutsättningar för Minervagymnasiums verksamhet. Exempelvis flyttade skolan år 2016 in i nybyggda lokaler som rymmer 800 elever, vilket huvudmannen i intervju beskriver ger gott om plats för nuvarande elever samt utrymme att växa. Huvudmannen lyfter vidare att skolan ligger inom gångavstånd från en välutrustad idrottsanläggning, vilket ger goda förutsättningar för eleverna som valt skolans lokala idrottsutbildning, LIU. Inskickad information visar på att lärarbehörigheten ligger på 98 procent, och huvudmannen uppger i intervju att de bland annat följer upp lärarnas sjukfrånvaro och resultaten på de årliga medarbetarenkäterna för att försäkra sig om personalens trivsel och välbefinnande. Huvudmannen beskriver vidare en kommande satsning på att vidareutbilda lärare i svenska, engelska och matematik till speciallärare eller specialpedagog för att öka den specialpedagogiska kompetensen på skolan, där lärarna erbjuds att studera med nedsatt tjänst. Det framgår vidare av granskningen att huvudmannen varit aktiv i utvecklingen av ett fjärde år på skolans teknikprogram, exempelvis genom dialoger med Skolverket och branschen för att kartlägga behoven av gymnasieingenjörer och nätverkande med andra gymnasier i Sverige som erbjuder samma profil. Huvudmannen använder sig också av sitt nätverk för att skapa platser för arbetsplatsförlagt för eleverna på teknikprogrammets fjärde år. En representant för huvudmannen beskriver i intervju att om skolan vill vara längst fram kan de inte slå sig till ro utan måste ständigt utvärdera, ifrågasätta och utvecklas vidare.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet är fattat av Indra Kullenberg, utredare.

I den slutliga handläggningen har Maria Hermansson, utredare (föredragande) och Anna Grimlund, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En intervju med huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 1 och 2 februari. En digital intervju med representanter för huvudmannen genomfördes den 5 februari. Besöket genomfördes av Maria Hermansson och Anna Grimlund.

Minervagymnasium är en gymnasieskola i Umeå med cirka 570 elever fördelade på fyra högskoleförberedande program. Huvudman för Minervagymnasium är Minervaskolan i Umeå AB.